

PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJA

IŠVADA DĖL PROKURORO VEIKSMŲ

2025 m. lapkričio 11 d. Nr. 1.6.-12
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2025 m. spalio 29 d. posėdyje, vykusiam Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje, dalyvaujant Komisijos pirmininkui Raimondui Petrauskui, Komisijos nariams Ingai Barišauskei, Ingai Grigienei, Mantui Jurkėnui, Aurelijui Navickui, Liutaurui Rudzevičiui, Rokui Uscilai, sekretoriaujant Agnei Pranckevičiūtei, išnagrinėjusi generalinės prokurorės Nidos Grunskienės 2025 m. liepos 31 d. kreipimąsi „Dėl prokuroro galimai padaryto pažeidimo ištirimo“ ir 2025 m. rugsėjo 5 d. kreipimąsi „Dėl prokuroro galimai padaryto pažeidimo ištirimo“, kuriais buvo prašoma ištirti, ar prokuroro veiksmai nepažeidė Prokurorų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) reikalavimų,

n u s t a t ė:

2025 m. liepos 1 d. pareiškėjas A. S. kreipėsi į generalinę prokurorę ir savo prašyme pateikė informaciją apie galimai neteisėtus prokuroro veiksmus.

Generalinės prokurorės 2025 m. liepos 8 d. sprendimu dėl tarnybiniame pranešime nurodytų aplinkybių pradėtas vidaus tyrimas ir jį pavesta atlikti Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriui.

Atlikęs vidaus tyrimą, Vidaus tyrimų skyriaus prokuroras 2025 m. liepos 30 d. vidaus tyrimo išvadoje (toliau – Išvada) pasiūlė generalinei prokurorei dėl prokuroro veiksmų atitikties Kodekso nuostatomis įvertinimo kreiptis į Prokurorų etikos komisiją. 2025 m. liepos 31 d. generalinė prokurorė Išvadai pritarė ir tą pačią dieną kreipėsi į Komisiją dėl prokuroro veiksmų įvertinimo.

Kauno apygardos prokuratūros Marijampolės apylinkės prokuratūros vyriausiasis prokuroras 2025 m. rugsėjo 1 d. raštu „Dėl galimo pažeidimo ištirimo“ kreipėsi į generalinę prokurorę ir pateikė informaciją apie prokuroro galimai neteisėtus veiksmus. 2025 m. rugsėjo 5 d. generalinė prokurorė kreipėsi į Komisiją dėl prokuroro veiksmų įvertinimo.

Vertinant, ar prokuroro veiksmai nepažeidė Kodekso reikalavimų, buvo susipažinta su vidaus tyrimo medžiagoje esančiais tyrimui reikšmingais dokumentais: 2025 m. liepos 8 d. Kauno apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro išvada „Dėl prokuroro veiksmų“, Šakių rajono laikraščio „Draugas“ interneto svetainėje 2025 m. birželio 16 d. publikuoto straipsnio „Dviratininkas vs vairuotojai: kova su vėjo malūnais ar teisybės paieškos?“ kopija, duomenimis apie prokuroro darbo laiką, dalyvavimą posėdžiuose nagrinėjant administracinių teisės pažeidimų bylas. Taip pat susipažinta su Kauno apygardos prokuratūros Marijampolės apylinkės prokuratūros vyriausiojo prokuroro rašto „Dėl galimo pažeidimo ištirimo“ priedais: tarnybiniu pranešimu, prokuroro prašymais, atsakymais į prašymus, el. laiškais, Marijampolės AVPK nutarimu, Imuniteto valdybos pranešimu.

Susipažinus su nurodytais dokumentais ir tyrimo metu gautais duomenimis apie prokuroro tarnybą, charakteristiką, prokuroro raštu pateiktais paaiškinimais, 2025 m. spalio 29 d. Komisijos posėdyje prokuroro pateiktais paaiškinimais, nustatyta:

1. Prokuroras 2024 m. inicijavo 10 administracinių teisenų, 2025 m. – 56. Sprendimai administracinėse bylose apskūsti teismams 17 atvejų.

2. Darbui skirtame kompiuteryje prokuroras saugojo su administracinių nusižengimų bylomis susijusius procesinius dokumentus ir duomenis, naudodamasis e-policija.lt, atrp.vr.lt (11 kartų), dėl dalies atvejų darbo metu teikė skundus, taip pat darbo metu dalyvavo 8-iose teismo posėdžiuose (iš jų nuotoliu – 1 atveju; teisme – 7 atvejais) ir darbui skirtu kompiuteriu ne mažiau kaip 172 kartus jungėsi prie informacinės sistemos e.teismas.lt, užtikrinančios procesinių dokumentų teikimą ir gavimą naudotojui priskirtose įvairaus pobūdžio bylose, įskaitant ir administracinės teisenos bylas.

3. Šakių rajono laikraščio „Draugas“ interneto svetainėje 2025 m. birželio 16 d. publikuotame straipsnyje „Dviratininkas vs vairuotojai: kova su vėjo malūnais ar teisybės paieškos?“ pateikė komentarą dėl vairuotojų nebaudžiamumo ir abejojo policijos veiksmų teisingumu, teigdamas (citata): „administracinėje teismoje policininkai save laiko dievais“, „Policijos įstaiga, dažniausiai, nutraukia ar nepradeda administracinių bylų, nes neižvelgia pavojingo ar chuliganiško vairavimo, t. y. administracinės teisės pažeidimo, numatyto ANK 420 str. sudėties“; „Man toks garsas netinka. Aš kaip teisininkas matau, kad daroma ir neteisėtai, ir neteisingai. Aš negaliu to praleisti“.

4. 2025 m. birželio 3 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui, 2025 m. birželio 24 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui, 2025 m. liepos 4 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui nurodė (citata): „tyrėja, dirbdama su eismo saugumo bylomis net nežino kelio dalių pavadinimų“, „nesugeba atlikti minimalių aritmetinių veiksmų“, „visada ignoruoja faktinę aplinkybę – lenkusio automobilio greitį“.

5. Prokuroras 2025 m. rugsėjo 5 d. pateiktame paaiškinime nurodė, kad jis abejoja vidaus tyrimo išvados objektyvumu, teigė, kad niekada nesinaudojo savo pareigomis, jokių Kodekso pažeidimų nepadarė. Taip pat nurodė, kad teisėtai būdais gindamas savo ir kitų dviratininkų teisę į saugų eismą nepadarė žalos prokuroro vardui, o veikia priešingai. 2025 m. rugsėjo 19 d. pateiktame paaiškinime su priedais prokuroras nurodė, kad jokių Kodekso pažeidimų nepadarė. Tyrėją pažįstas, tačiau jos tyrimų nekontroliuoja, nurodymų jai nėra davęs nei kaip prokuroras, nei kaip fizinis asmuo. Nesutikimą su jos veiksmais išreiškęs procesine forma.

6. 2025 m. spalio 29 d. Komisijos posėdyje prokuroras paaiškino, kad tyrėją pažįsta nuo savo praktikos policijoje laikų. Jis yra dirbęs policijoje, šią tyrėją pažįsta 27–28 metus, bendravimo kažkokio nebuvo, bet buvo pažįstami, nes ji šios srities specialistė. Dėl to jis, prisifilmavęs tų atvejų, pabandė pasikonsultuoti su ja. Tai buvo maždaug 2024 m. gegužės mėn., tada jie aptarė vieną vaizdelį, dar nuėjo kitą kartą, bet ji pasakė, kad ne, čia nėra jokių pažeidimų ir ji nebus, nurodė, kad teiktų duomenis, bet jie tyrimą nutrauks ir jis galės skųstis. Jis supratęs, kad jų požiūriai skiriasi, ir jis daugiau pas ją nebuvo, nesilankė ir ne be reikalo prašė, kad policijos įstaiga pateiktų vaizdo įrašus. Pažymėjo, kad jis su tyrėja nebendravo nei per tarpininkus, nei tiesiogiai. Tai buvo vieninteliai kontaktai pradžioje, toliau jis teikė medžiagą, pareiškimus. Nurodė, kad visada tie tyrimai buvo nutraukiami ir jis paskui pastebėjo, kad tai daroma tendencingai ir dėl to rašė skundus, užsivedė teisinis mechanizmas. Jis suprato, kad yra prokuroras ir jei tai kur nors paminės ar tai paaiškės, jis turės problemų. Nurodė, kad tai užtruko šiek tiek, tačiau galimi pažeidėjai labai domėjosi, kas čia toks, kas čia juos įdavė. Galų gale policija tikrai stengėsi, kad visuomenė žinotų, jog būtent prokuroru dirbantis žmogus taip elgiasi, taip kenkia vairuotojams, ir tuomet kilo toks nepasitenkinimas. Kalbant apie kaltinimus, jis manęs, kad nieko nepadarė, atsižvelgiant į suformuluotus tyrimo tikslus (trys punktai: ar pažeidė teisės aktus; kokiomis aplinkybėmis tai padarė; ar tai suvaržė kokių nors kitų asmenų teises). Nurodė manęs, kad nesuvaržė kitų asmenų teisių, priešingai, pasirinko savo Konstitucines teises, savo interesus ginti teisėtu keliu – visos jo nuomonės, visi nepritarimai policijos pareigūnų veiksams visada buvo išsakyti procesine forma. Pažymėjo, kad buvo patikrintas jo kompiuteris, rasti dokumentai, kurių jis neslepia ir gali policijos pareigūnams į akis pasakyti, kad nesutinka su tuo. Būdamas prokuroru ir nuolat dirbdamas baudžiamajame procese jis papuolė į administracinį procesą, tai jam kaip

prokurorui yra pakankamai svetima ir jis pamatė, kad tai yra siaubinga situacija, kai yra visiškai savivalė.

Taip pat nurodė nesijaučia pavogęs iš valstybės ar institucijos laiką, ar padaręs žalą tuo, kad išsiuntė skundą darbo metu ar pan. Jei reikia, jis parsineša darbo vietą į namus ir rašo procesinius dokumentus namuose. Nurodė nesijaučiantis, kad kažką labai blogo daro sumaišydamas tuos laikus. Dėl publikacijų spaudoje nurodė, kad nė vienas viešas pasirodymas šia tema nebuvo jo iniciatyva. Į jį kreipėsi kaimynė, rajoninio laikraščio žurnalistė, jis patvirtino, kad yra toks reikalas, tačiau jis pats neieškojo kanalų problemos viešinimui, nes nemanė, kad jau laikas viešinti šią problemą, nes jo pasiekimai dar nėra tokie stiprūs ir neturi didelės įtakos visuomenei, greičiausiai tai bus ateityje. Pažymėjo, kad etikos pažeidimu buvo laikoma tai, kad jis pasisakė apie policijos pareigūnus, tačiau jis sakė visur tą patį, kad jie atlieka darbą blogai. Jis nemanęs, kad policija yra šventa karvė, apie kurią negalima kalbėti, negalima pasisakyti. Nurodė, kad tai jo konstitucinė žodžio laivės teisė, jo pasisakymai nebuvo negarbūs, palyginti su tuo, kaip yra elgiamasi su juo kaip proceso dalyviu, jo pasisakymai švelnūs ir geranoriški. Dėl prokuroro vardo žeminimo nurodė, kad pokyčius gyvenime padaro tie žmonės, kurie yra aktyvūs, aukoja savo sveikatą, laiką ir pan. Jo nuomone, sėkmės atveju tai bus prokuratūros pasiekimas, niekas apie jį negalvos ir jis neieško šlovės, jis ieško saugumo. Pažymėjo, kad kuo daugiau dviratininkų jausis saugūs kelyje, tai čia bus pasiekimas. Problema yra teisiniai dalykai, visuomenės pasipriešinimas. Mano, kad niekieno neprašomas, bet jausdamas vidinį ir asmeninį poreikį, gina viešąjį interesą, todėl savo veiksmų nevertinąs negatyviai.

Atsakydamas į Komisijos klausimą, ar nemanęs, kad pasakymas, jog „administracinėje teisenoje policininkai laiko save dievais“, yra sarkastiškas ir neetiškas, prokuroras nurodė, kad jis niekur nepasisakė, jog yra prokuroras. Pažymėjo, kad jį įtraukti į viešą erdvę ir galiausiai diskredituoti buvo kitų asmenų tikslas, ir tai jis puikiai suvokia. O dėl „dievų“, siūlo pažiūrėti į teisenas, kas jose daroma. Pavyzdžiui, Kauno apygardos teismo nutartyje rašoma, kad šie veiksmai atitinka būtent ANK 420 straipsnį 1 dalį, o policijos pareigūnas tyrimą nutraukinėja ir rašo, kad šie veiksmai neužtraukia jokios atsakomybės. Pagal teisinę hierarchiją, kurioje vietoje yra policija su savo sprendimais ir kurioje apygardos lygio teismas. Pažymėjo, kad jis kaip prokuroras suvokia, kad teisinės hierarchijos viršūnėje yra teismai, o tuo labiau apygardos. Tačiau, nepaisant to, imama ir pareiškama – mes apačioje, kad mes tai manome taip. Nurodė, kad, jo nuomone, tai yra susidievinimo požymis, kai tu esi aukščiau už teismus ir pan.

Atsakydamas į Komisijos klausimą, ar nemanęs, kad konstatuojamojo pobūdžio teiginiai: „tyrėja nesugeba atlikti minimalių aritmetinių veiksmų“, „nežino kelių dalių pavadinimų“, „visada ignoruoja“, gali būti traktuojami kaip įžeidžiantys, prokuroras nurodė, kad žmogus gali įsižeisti, čia yra jo teisė. Pabrėžė, kad jis rašė ne kaip prokuroras.

7. Iš duomenų apie prokuroro tarnybą matyti, kad prokuratūroje jis dirba daugiau kaip 25-erius metus, per tą laiką skatintas 11 kartų, paskutinį kartą – 2024 m., drausminių nuobaudų nebuvo skirta, paskutinio tarnybos vertinimo metu (2022 m.) tarnyba įvertinta labai gerai.

8. Iš pateiktos charakteristikos matyti, kad tiesioginis vadovas prokurorą charakterizuoja teigiamai.

9. Komisija nekvestionuoja Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos prokuroro teisės kreiptis į teismą todėl administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo ir teisenos proceso nevertina.

10. Komisija, įvertinusi tyrimo metu surinktus duomenis, išklausiusi prokuroro paaiškinimus, konstatuoja, kad jis nuo 2024 m. gegužės 2 d. iki 2025 m. rugsėjo 1 d. pažeidė padorumo, nepiktinaudžiavimo ir sąžiningumo, atsakomybės ir pavyzdingumo principus, o būtent šiuos Kodekso reikalavimus:

10.1. 7 straipsnio 1 punkto – nereikšti niekam paniekos, nevartoti įžeidžiančių žodžių;

10.2. 7 straipsnio 5 punkto – profesinėje ar kitoje viešojoje veikloje ir privačiame gyvenime elgtis korektiškai, mandagiai, garbingai;

10.3. 8 straipsnio 1 punkto – neleisti savo elgesiu ar veikla susiformuoti nuomonei, kad piktnaudžiauja suteiktais įgaliojimais, tarnybine padėtimi ar turi korupcinių interesų;

10.4. 8 straipsnio 4 punkto – nesinaudoti, pažeidžiant teisės normas, valstybės, jos institucijų ar įstaigų, gyventojų ar juridinių asmenų nuosavybe tarnybos ir ne tarnybos reikalais;

10.5. 12 straipsnio 3 punkto – laikytis nuostatos, kad prokuroras turi teisę į saviraiškos ir pažiūrų laisvę, tačiau viešai reiškdamas savo nuomonę, įskaitant ir socialinius tinklus, turi laikytis etikos principų, būti dalykiškas ir santūrus, dėstyti gerai apgalvotas mintis, suvokdamas, kad jos gali būti suprastos kaip visos prokuratūros nuomonė;

10.6. 13 straipsnio 4 punkto – elgtis taip, kad šeimos, visuomeniniai, socialiniai ir kitokie santykiai nekenktų tiesioginių pareigų atlikimui ir reputacijai. Neprisiiinti išipareigojimų ir nesiimti veiklos, jeigu tai trukdys tinkamai atlikti pareigas ar gali pakenkti prokuroro reputacijai;

10.7. 13 straipsnio 5 punkto – savo pavyzdžiu formuoti nepriekaištingą prokuroro reputaciją.

11. Prokuroro viešai policijos institucijos atžvilgiu pavartoti teiginiai (t. y. Šakių rajono laikraščio „Draugas“ interneto svetainėje 2025 m. birželio 16 d. publikuotame straipsnyje „Dviratininkas vs vairuotojai: kova su vėjo malūnais ar teisybės paieškos?“ pateikė komentarą dėl vairuotojų nebaudžiamumo ir abejojo policijos veiksmų teisingumu, teigdamas (citata): „administracinėje teismoje policininkai save laiko dievais“, „policijos įstaiga, dažniausiai, nutraukia ar nepradeda administracinių bylų, nes neižvelgia pavojingo ar chuliganiško vairavimo, t. y. administracinės teisės pažeidimo, numatyto ANK 420 str. sudėties“; „Man toks garsas netinka. Aš kaip teisininkas matau, kad daroma ir neteisėtai, ir neteisingai. Aš negaliu to praleist“) yra konstatuojamojo pobūdžio ir įžeidžiamo turinio.

12. Prokuroras viešai išreiškė panieką ir vartojo konstatuojamojo pobūdžio įžeidžiamus teiginius Marijampolės AVPK Šakių RPK tyrėjos atžvilgiu (t. y. 2025 m. birželio 3 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui, 2025 m. birželio 24 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui, 2025 m. liepos 4 d. teikdamas prašymą Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui nurodė (citata): „tyrėja, dirbdama su eismo saugumo bylomis net nežino kelio dalių pavadinimų“, „nesugeba atlikti minimalių aritmetinių veiksmų“, „visada ignoruoja faktinę aplinkybę – lenkusio automobilio greitį“.

13. Prokuroras naudojo jam suteiktas darbo priemones ne tarnybos tikslais (t. y. darbui skirtame kompiuteryje saugojo su administracinių nusižengimų bylomis susijusius procesinius dokumentus ir duomenis, naudodamasis e-policija.lt, atpr.vr.lt (11 kartų) dėl dalies atvejų darbo metu teikė skundus, taip pat darbo metu dalyvavo 8-iose teismo posėdžiuose (iš jų nuotoliu – 1 atveju; teisme – 7 atvejais) ir darbui skirtu kompiuteriu ne mažiau kaip 172 kartus jungėsi prie informacinės sistemos e.teismas.lt, užtikrinančios procesinių dokumentų teikimą ir gavimą naudotojui priskirtose įvairaus pobūdžio bylose, įskaitant ir administracinės teisenos bylas.

14. Komisijos nuomone, nors prokuroras nurodė nesiekęs nieko įžeisti, tačiau jo pažeidimai padaryti veikiant tiesiogine tyčia. Prokuroro ne vieną kartą viešai vartoti teiginiai tiek policijos pareigūnų, tiek tyrėjos atžvilgiu yra konstatuojamojo pobūdžio ir akivaizdžiai įžeidžiantys bei paniekinantys.

15. Prokuroro padaryti pažeidimai sukėlė neigiamus padarinius. Komisija, vertindama pasekmes, atkreipia dėmesį, kad viešai išreikšti teiginiai Šakių rajono laikraščio „Draugas“ interneto svetainėje 2025 m. birželio 16 d. publikuotame straipsnyje, 2025 m. birželio 3 ir 24 d., 2025 m. liepos 4 d. Marijampolės AVPK Šakių RPK viršininkui teiktuose prašymuose nurodyti teiginiai yra konstatuojamojo pobūdžio ir įžeidžiamo turinio. Minėti teiginiai buvo pareikšti viešai, jais sudarytas įspūdis, kad prokuroras galimai piktnaudžiauja turimais įgaliojimais ar turi korupcinių interesų, ir taip pakenkta prokuroro reputacijai. Šios pasekmės tiesioginiu priežastiniu ryšiu susijusios su prokuroro veiksmais. Komisijos manymu, apie prokuroro einamas pareigas neabejotinai žinojo ir Marijampolės AVPK Šakių RPK pareigūnai, kadangi prokuroras dirba tose pačiose patalpose, o tyrėją pažįsta 27-28 metus. Taip pat Komisija mano, kad prokuroras suvokė,

jog tiek tyrėja, tiek ir kiti Marijampolės AVPK Šakių RPK pareigūnai žino apie tai, jog jis yra prokuroras, todėl prokuroras galėjo ir privalėjo numatyti galimas tokio savo elgesio pasekmes, jas numatė, tačiau sąmoningai pasirinko taip elgtis.

16. Komisija atkreipia dėmesį, kad nors prokuroras (tiek teikdamas paaiškinimus, tiek Komisijos posėdžio metu) nurodė, kad nė karto neprisistatė, jog yra prokuroras, tačiau Prokuratūros įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 6 punktas įpareigoja laikytis Kodekso nuostatų. Pagal Kodekso 3 straipsnį, Kodeksas be išlygų taikomas visiems prokurorams, o 7 straipsnio 5 punktas nustato, kad prokuroras privalo elgtis sąžiningai, korektiškai, mandagiai, garbingai tiek profesinėje, tiek kitoje viešojoje veikloje ir privačiame gyvenime. Komisijos nuomone, prokuroras neabejotinai žinojo, kad privalo būti susipažinęs su Kodekso nuostatomis, įpareigojančiomis prokurorą visada veikti protingai ir teisingai, elgtis sąžiningai ir padoriai, savo pavyzdžiu formuoti nepriekaištingą prokuroro reputaciją bei vengti tarnybos ir ne tarnybos metu žodžiais arba savo elgesiu paniekti ar žeminti prokuroro, kaip valstybės pareigūno, ir prokuratūros, kaip valstybės institucijos, vardą.

Komisija atsižvelgia į tai, kad nors prokuroras padarė akivaizdžius Kodekso normų pažeidimus, kuriais buvo pažeistos 7 Kodekse įtvirtintos elgesio nuostatos, ir tai sukėlė neigiamas pasekmes, padaryti pažeidimai yra susiję su galimai pažeistų teisių gynimu administracinėje teise. Taip pat Komisija atsižvelgia į tai, kad per daugiau kaip 25-erius tarnybos metus prokurorui nuobaudų nebuvo skirta, tarnyba paskutinio vertinimo metu įvertinta labai gerai, tiesioginis vadovas charakterizuoja teigiamai. Įvertinusi šias aplinkybes, Komisija mano, kad už padarytus pažeidimus prokurorui neturėtų būti skirta tarnybinė nuobauda.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 „Dėl Prokurorų etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 43.3 papunkčiu, Komisija k o n s t a t u o j a, kad:

prokuroras pažeidė Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2023 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. I-192 „Dėl Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso patvirtinimo“, 7 straipsnio 1 ir 5 punktų, 8 straipsnio 1 ir 4 punktų, 12 straipsnio 3 punkto, 13 straipsnio 4 ir 5 punktų reikalavimus ir, įvertinusi pažeidimų padarymo aplinkybes, s i ū l o neskirti tarnybinės nuobaudos.

Komisijos pirmininkas

Raimondas Petrauskas